

Stierindexdraai december 2024: mooie start van Henmeer Bauke

Bij de indexdraai van 2 december jl. kregen twee CRV-stieren voor de eerste keer een eigen index: Henmeer Bauke en Joop van Bovendijk. Beiden lijken tenminste goede liters te vererven, waarbij Bauke ook heel mooie gehalten scoort. Oosterom v Arie heeft nu 12 dochters maar dat zijn er deze indexdraai nog iets te weinig voor een eigen index; wij hopen dat hij in april 2024 wel voldoende dochters heeft, en we zijn erg benieuwd naar de resultaten.

Zoals na elke indexdraai berekenen wij van de 30 meest actuele/recente blaarkopstieren de gemiddelden per onderdelen, en gebruiken dat als **'blaarkopbasis'** om de stieren onderling te vergelijken. Dit vormt een stabiele basis voor een reële vergelijking, ook om het verloop van een stier over meerdere jaren te kunnen volgen; want daar zit per stier wel wat verschil / verschuiving in.

Er zit een behoorlijke spreiding in tussen de stieren; variërend van melkrijk met lage gehalten tot wat krap in de liters en dan met beste gehalten. Voor doelgerichte fokkerij is er voor ieder wat te kiezen. Bij de beschouwing van de cijfers is enig relativeringsvermogen van belang omdat er bij meerdere stieren cijfers zijn die nog een lage betrouwbaarheid hebben omdat het nog slechts een gering aantal dochters betreft; dat geldt met name nogal eens voor exterieurcijfers en gebruikseigenschappen.

Gemiddeld kregen de 30 stieren er na de indexdraai van augustus 2024 4 dochters bij. Het berekend gemiddelde betreft in totaal 6379 dochters. Opvallend was dat Marnix 7 met nog weer 20 dochters erbij in vier maanden de meeste dochters erbij kreeg. Hij heeft nu in totaal maar liefst 967 dochters in de index (waarvan veel uit HF-moeders). Zijn aantal zal nog ca. twee jaar toenemen, maar daarna zal het stoppen want het sperma bij KI Kampen is op. Hij werd door KI Kampen vooral aangeprezen als zeer goede bevruchter en is mede daarom ook veel op HF gebruikt. Eigenlijk is 936, en over een paar jaar misschien zelfs 1000, teveel voor een blaarkopstier; *wij zetten liever een stier meer in...* Fedor is als relatieve nieuweling een grote stijger met 14 dochters erbij.

Henmeer Bauke goed in melk, vet en eiwit

Zwartblaar **Bauke** (100%G) krijgt zijn eerste eigen index op basis van 31 vaarzen. Dit levert een betrouwbaarheid van de INET van 65% op. Ter vergelijking: van 'de 30 stieren' is de gemiddelde betrouwbaarheid van de INET 92%, doordat er veel meer en ook oudere dochters in die indexen meetellen. Maar voor Bauke met nu 31 stuks, komen melk vet en eiwit duidelijk hoger uit dan wat de verwachtingswaarde was op basis van zijn afstamming. Vooral de sprong qua gehalten is opvallend positief. Hij staat nu op **+451 kg melk** met **+0,14% vet** en **+0,12%eiwit**. Er is nog slechts één dochter op exterieur beoordeeld, dus daar valt in het geheel nog geen conclusie aan te verbinden en dat geldt mede daardoor ook voor de gebruikseigenschappen. De moeder van Bauke was de 'Blaarkop van het jaar 2022'. Voor zover ons bekend is, is er nog gesekest (vrl) sperma van Bauke bij CRV beschikbaar, dus daar zou voor doelbewuste fokkerij nog mooi gebruik van gemaakt kunnen worden.

Joop van Bovendijk lijkt een echte melkstier

Ook roodblaar **Joop** kreeg voor het eerst een eigen index. Hij start met nu al maar liefst 57 dochters in de index. Daarmee staat de betrouwbaarheid van zijn INET nu op 72%. Met een zeer melkrijke moeder met 75%G-25%HF lijkt dat ook in zijn vererving tot uiting te komen; hij staat nu op **+791 kg melk** met helaas lage gehalten: -0,29%vet en -0,21%eiwit. Daarmee scoort hij ten opzichte van zijn verwachtingswaarde hoger in de liters maar fors lager in de gehalten. Hij is ook vrij veel op HF gebruikt, maar dat mag in feite geen invloed op zijn cijfers hebben omdat daar in de berekening 'omrekeningsfactoren' zijn ingebouwd. Er zijn nog slechts vier dochters op exterieur beoordeeld dus daarover valt ook nog geen oordeel te vellen.

Fedor heeft een prachtige vererving

De roodblaar **Fedor** (CRV) kreeg in augustus'23 met 31 dochters zijn eerste eigen index. Nu zijn er 106 dochters in de berekening en die leveren hem een betrouwbaarheid van de INET op van 87%. De index heeft zich na al een mooie start, ook heel gunstig ontwikkeld; deze keer met name een flinke sprong in het vetgehalte. Hij staat nu op **+118 kg melk** met maar liefst **+0,25%vet** en **+0,09%eiwit**. Daarbij scoort hij ook nog eens mooi qua gebruikseigenschappen en prima op exterieur met best ontwikkelde en prima geuierde dochters (28 dochters zijn al gekeurd).

Sander 8 melkstier met persistente en laatrijpe dochters

Uit dezelfde stal (Zuidveld) als Fedor komt de roodblaar **Sander 8** (KI Kampen). Ze hebben een totaal verschillende afstamming en ook een verschillende vererving. Maar gesteld kan worden dat ook Sander 8 het goed doet. In april 2022 kreeg hij met 30 dochters zijn eerste index en nu zijn het er 89. Met **+1025 kg melk** is hij en super melkvererver. Het vetgehalte is met -0,32%vet sterk negatief en is ook lager dan wat destijds zijn verwachtingswaarde was. Het eiwitgehalte valt daarbij vergeleken met -0,09%eiwit behoorlijk gunstig uit (zeker gezien de vele liters melk). Ter vergelijking: omgerekend naar de *zwartbont-HF-basis* zou het vetgehalte slechts -,09% zijn, en het eiwitgehalte zelfs +0,12%; daar zit dus nogal een verschil tussen. De 17 gekeurde dochters zijn beslist goed ontwikkeld en mooi van type. Op de uiers scoort hij wat beneden het rasgemiddelde (*maar ik heb dat in de praktijk nog niet kunnen opmerken bij de dochters die ik op foto's gezet heb. ZF*). Daarbij scoort hij goed op persistentie '101' en uiergezondheid '100'. Op karakter '88' is helaas wel wat aan te merken. Sander 8 is met geboortegemak '105' geschikt voor gebruik op pinken.

Twee Verdegaal-stieren gaan hun eigen gescheiden wegen

Uit de stal van Jan en Ruth Verdegaal komt de roodblaar **Matts** (KI Samen) tot totaal andere cijfers dan zwartblaar Hendrik (CRV). Qua afstamming zijn ze ook behoorlijk verschillend, maar beide hebben wat HF-bloed. **Matts**, die helaas de bontfactor heeft, doet het best in de gehalten: **+0,36%vet** en **+0,25%eiwit**, met -219 kg melk. Het betreft nu 40 dochters. Met nog maar 6 gekeurde dochters is over het exterieur nog niet genoeg te zeggen. Wel is hij met '106' zeer geschikt voor gebruik op pinken.

Hendrik is daarentegen met +318 kg melk een melkstier die helaas met -0,42%vet een veel te laag vetgehalte vererft. Hij heeft nu 63 dochters. Zijn 9 gekeurde dochters scoren rondom 'vlot gemiddeld'.

Franciscus stabiliseert

Franciscus kreeg in augustus'22 zijn eerste index met 27 dochters. Daarna daalde hij in de liters. De laatste paar indexdraaien is hij een mooie stijger qua 'NVI' (na een fikse daling in april 2023). Met nu 113 dochters in de index blijkt hij vooral een hoog vet vererver met **+0,42%vet**. Daarbij staat hij op -798 kgm en +0,04%eiwit. Bij hem is de invloed van moedersvader Pascal duidelijk. De 30 gekeurde dochters blijken nogal achter te blijven qua frame (ontwikkeling), maar hij scoort met '104' prima op benen (*hoewel ik in de praktijk wel eens wat voze hakken gezien heb. ZF*).

Gerbrand doet het netjes

Roodblaar **Gerbrand** werd door de Blaarkopstichting beschikbaar gesteld (via KI De Toekomst). Er zijn nog slechts 27 dochters in de index, waarvan de meesten al meerdere lactaties hebben. Er is nog maar één op exterieur gekeurd. Toch heeft hij beslist een mooie vererving met **+374 kg melk** met +0,05%vet en -0,08%eiwit. Hij verdient het om meer te worden gebruikt (er is nog voldoende sperma). Gerbrand is met '108' **zeer geschikt voor gebruik op pinken**. Gerbrand is de vader van voornoemde Joop van Bovendijk, en ook van de onlangs ingezette zwartblaar Lornzo (KI De Toekomst). Gerbrand is zelf ook nog volop beschikbaar.

Nieuw Bromo Zorro; prima uiers en degelijkheid

Met nu 52 dochters in de index is ook bij **Zorro** het aantal nog vrij gering, maar er zijn al wel 12 in de vierde lactatie. De liters zijn met -66 kgm vrijwel op het rasgemiddelde, het vetgehalte is met -0,03% neutraal te noemen. Qua productie is het eiwitgehalte met +0,16% best een sterk punt. Het allersterkste punt van Zorro zijn de uiers; met '101' zit hij 7 punten boven het gemiddelde; hij staat hiermee na Jari 2 op de tweede plaats. Ook uiergezondheid '100' is netjes. Twee eigenschappen die de blaarkopfokkerij heel goed kan gebruiken. De 32 gekeurde dochters scoren met '101' ook beslist goed qua benen. Heel mooi is ook de '102' voor laatrijtheid. Al met al laat Zorro een zeer degelijk beeld zien. Qua productievererving verschilt Zorro weinig van zijn vader Martin 2.

De combinatie van Hemmeer Job-bloed via zijn vader **Martin 2** en moedersvader Rivierduin Remko staat bij Zorro garant voor de goede gebruikseigenschappen. Vader **Martin 2** toont met nu 70 dochters duidelijke overeenkomsten met zijn vader Hemmeer Job; een vlot goed gemiddelde productie, all-round degelijkheid en vooral ook persistentie - met '103' heeft Martin 2 de hoogste score – en met laatrijtheid '104' evenaart hij vader Hemmeer Job (die al twee dochters met 100.000 kg melk op naam heeft). Van Martin 2 is nog voldoende sperma bij KI De Toekomst. Martin 2 is met '105' geschikt voor gebruik op pinken.

Rooie Rinus keurige productieverver

Bij K Kampen is naast Sander 8 ook de roodblaar **Rooie Rinus** beschikbaar. Hij heeft nu 93 dochters in de index en de INET heeft nu een betrouwbaarheid van 91%. Qua productievererving laat hij een ander beeld zien dan Sander 8, en daarmee lijken deze twee goed te combineren qua inzet. Rooie Rinus zit met +37 kgm op het rasgemiddelde, maar doet het met +0,09%vet en +0,14%eiwit keurig in de gehalten. Zijn dochters zijn nogal melktypisch en wat fijngedebouwd, tonen iets minder robuustheid. De uiers zijn soms wat minder goed in balans, en de uiergezondheid is met '89' niet in orde. De melksnelheid is hoog met '104'. Mogelijk zou het kunnen zijn dat ze wat makkelijk melk uitliggen en dat er daarmee meer infectierisico is? (*wie het weer mag het zeggen*). Over het karakter '104' zijn de veehouders zeer te spreken.

Nog iets over enkele andere stieren

Het voert te ver om alle stieren uitgebreid toe te lichten, maar enkelen zijn de moeite waard om iets van te vermelden. Zo ook drie stieren uit stal Zuidveld. Waar Fedor tot nu toe de laatst ingezette Zuidveld-stier is, gingen Sander 8, Jari 2, Jochem 2, Jonno, Leo 4, Bertus 12, Bertus 13, Marnix 8 en Marnix 7 hem voor (10 in totaal). Meest recent: **Jari 2** heeft nu 105 dochters in de index. Hij valt op als melkstier met lage gehalten: +706 kgm met -0,27%vet en -0,14%eiwit. Daarbij geeft hij prima ontwikkelde, sterke dochters met een prima uierscore van '102' (de hoogste blaarkopstier). **Jonno** is ook een echte melkstier met +474 kgm met -0,04%vet, maar een laag eiwitgehalte met -0,27%. De dochters hebben een aangenaam karakter ('105') en zijn laatrij. **Jochem 2** is meer een goede all-round stier met +217 kgm met +0,01%vet en +0,04%eiwit. Het zijn wat fijngedebouwde dochters met goede uiers maar ze zijn wat vroegrijp in iets minder robuust. Hij is geschikt voor gebruik op pinken.

De Graslanden Markiem is vooral een prima gehaltenstier met +0,28%vet en +0,14%eiwit. Qua liters laat hij het met -533 kgm wat zitten, terwijl zijn moeder zeer melkrijk was. Uiergezondheid '100' is goed, maar de uivorm is nogal eens slordig ('89').

Bij 'dubbeldoel' telt er meer dan melk alleen

In voorgaande toelichting ging het vooral over productie en exterieur en bruikbaarheid in de melkveehouderij. Dat de indexen op de achtergrond ook enige informatie bieden omtrent de vleeskwiteiten is voor menigeen minder bekend. Stieren krijgen een 'vlees-index', en blaarkopstieren scoren gemiddeld '100'. De betrouwbaarheid is over het algemeen aan de lage kant omdat het vaak over weinig nakomelingen gaat. Het gaat eerst om de kwaliteiten van de kalveren, en later ook over koeien en stieren. Wat zeker opvalt is dat de blaarkopstieren nagenoeg allen zeer goed scoren op 'beveesdheid' (zowel bij koe, kalf en stier) en daarbij een lage 'vet-bedecking' hebben. En dat op dubbeldoel(= MRIJ)-basis; omgerekend ten opzichte van HF komt het nog veel gunstiger uit! Hiermee komen duidelijk de bijzondere vleeskwiteiten van de Blaarkop goed tot uiting. Dat onderstreept de zeer goede geschiktheid voor benutting voor de zoogkoeienhouderij / natuurweiderij. Het advies daarbij om juist die blaarkoppen te benutten die niet te melkrijk zijn, en foklijnen met hogere gehalten zodat de melk voor de kalveren een goede groei genereert.

En nu verder...

Voor een goed behoud van het dubbeldoeltype is het van belang om het rastype goed in de gaten te houden, niet 'teveel' in de melkrichting te fokken maar ook aandacht voor de beveesdheid te houden; het hoeven en moeten niet altijd de koeien met de hoogste lactatiewaarden zijn die 'stiermoeder' worden. Er is voldoende breedte in de populatie om aan alle kwaliteiten voldoende aandacht te schenken.

In De Blaarkopper febr'25 zal nader ingegaan worden op de verervingsgegevens van stieren.

De volgende indexdraai is op 2-4-2025.

De cijfers bij Stiereninformatie op www.blaarkopnet.nl zijn/worden geactualiseerd.

Wilt u meer weten? Kijk dan bij **Stiereninformatie**.

Wilt u meer weten van de stieren? Wij in ieder geval ook...!

Wij willen voor en van u ook graag meer weten, zodat wij ieder nog beter over de stieren kunnen informeren...aangaande de praktijkervaringen etc. Voor het aanleveren van ervaringen met dochters van stieren kunt u gebruik maken van het **'Dochterevredenheidsformulier'**. Naast informatie uit MPR en Bedrijfsinspectie (exterieurcontrole door stamboekinspecteurs) kan dit meer duidelijkheid geven.

Meer detailinformatie van alle stieren kunt u vinden op <https://www.cooperatie-crv.nl/zoek-stier/>

Zwanet Faber, december 2024